

Цюприк Л. Б.

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Грицай І. О.

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ЕТИЧНА ТА ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ЮРИСТА

Актуальність цієї теми полягає в тому, що важливим, а можливо, й основним аспектом об'єктивного та повного розслідування у всі часи була побудова правильної лінії поведінки під час розслідування чи просто спілкування з колегами – етична та естетична культура юриста.

Для більш точного розуміння, чому саме ці два поняття є основою юридичної діяльності, потрібно з'ясувати їх сутність у сукупності.

На наш погляд, етична культура юриста – це розуміння та дотримання ним моральних прав та обов'язків не тільки в повсякденному житті, а й під час виконання своїх професійних обов'язків. Моральні устої в кожній людині свої, по-перше, через те, що для них характерна відсутність текстуального закріплення, по-друге, надається більше значення внутрішнім мотивам, по-третє, вони забезпечують контроль над суспільством за допомогою штрафів у вигляді суспільного осуду. Елементарні правила поведінки, що базуються на понятті про добро і зло – це мораль, і з цього можна зробити висновок, що етична культура юриста включає два аспекти: визнання моральних норм необхідними важелями контролю та дотримання цих норм у своїй діяльності.

Необхідно відзначити, що зміст моральної культури юриста залежить від таких факторів, як принципи службової діяльності, – єдність моральних норм і якостей, моральна свідомість, активність та моральність нормативної регуляції дій, які здійснює юрист. Вона пов'язує професійні дії юриста та є основою для його особистої поведінки. Це проявляється в активній творчій правовій діяльності.

Отже, до принципів культури юриста належать: гуманне ставлення до людини не як до шляху досягнення мети, а самої мети; справедливість та чесність, адже неможливо бути на варті справедливості та діяти тими методами, що їй протирічать; чуйність до людей, бо клієнтами юристів є люди зі

складними життєвими обставинами; скромність та простота в житті (юрист не повинен думати в першу чергу про себе та діяти з власної вигоди, тобто бути егоїстом); дотримання професійної таємниці [1].

Не менш важливим є етикет як зовнішній прояв моралі, але його структура значно простіша за структуру моралі. Призначення службового етикету – регулювання діяльності працівників. Регулювання відбувається за допомогою відповідних актів, інструкцій та наказів. Змістовним наповненням службового етикету є розум, внутрішня потреба, повага до права й держави. Він є важелем ефективного правового регулювання суспільних відносин.

Службовий етикет юриста – це підтверджена нормативними документами форма, за якою відбувається дотримання службових норм і правил вимірної поведінки у взаєминах особового складу та спілкуванні з населенням. Він покликаний виконувати функції: управління, оцінки, естетичну, виховну та пізнавальну.

На жаль, сучасні юристи мають недостатньо високий рівень володіння моральними нормами, хоча моральна культура пронизує всі професійні дійсності та слугує міцним фундаментом, що формує внутрішній імперіал службових відносин.

До механізму дії та складових елементів естетичної культури юриста можна віднести такі моменти. По-перше, це вплив мистецтва та діалогів краси на формування підсвідомості правоохоронця. Мистецтво слугує для людини засобом усвідомлення себе та навколишнього світу, засобом самореалізації не просто об'єкта, а саме творця, і тому воно є провідником людини у світ емоцій та краси. Необхідно наголосити, що саме воно і формує правове чуття в юриста. Естетичне пізнання правового буття зосереджене на рівні підсвідомості, на рівні інтуїції та передчуття, воно також забезпечує варіативність у юридичній практиці, не допускаючи спрощення дій «правосвідомості».

По-друге, складовим елементом естетичної культури юриста є вміння бачити прекрасне навколо себе. Слід розуміти, що краса – поняття змінне, але все одно необхідне. Дотримання законів краси виходить із сумління, від якого залежить якість роботи юриста та представника кожної професії.

Як висновок, хочемо зазначити, що естетична та етична складова є основними в сучасній юридичній діяльності. Задля ефективної реалізації необхідний стимул розвиватися, вони його й надають, окрім цього, естетична та етична складова виконують функцію контролю над моральною стороною юридичної діяльності.

1. Гапотій В. Д. Юридична деонтологія: навч. посіб. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2018. 146 с.